

Навчання ніколи не вичерпує розум!

**Олена ТАРАНОВА
Валентин ПРИДАТКО**

ДОМЕДИЧНА ПІДГОТОВКА

У навчальному посібнику розглядаються основні завдання, організація та порядок надання домедичної допомоги постраждалому населенню і працівникам служби порятунку при невідкладних станах.

**ВИЩЕ ПРОФЕСІЙНЕ УЧИЛИЩЕ ЛЬВІВСЬКОГО
ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ (м. ВІННИЦЯ)**

**Олена ТАРАНОВА
Валентин ПРИДАТКО**

ДОМЕДИЧНА ПІДГОТОВКА

навчальний посібник

**Вінниця
2020**

2

УДК 616-083.98(075)

T19

Рекомендовано рішенням педагогічної ради Вищого професійного училища Львівського державного університету безпеки життєдіяльності (м.Вінниця) (Протокол № 33 від 06.07.2020р.)

Рецензенти:

В. АНДРІЙЧУК, доцент кафедри анатомії людини, доктор медичних наук, заступник декана по роботі з іноземними студентами Вінницького національного університету ім. М.І.Пирогова

О. ТИШКО, начальник лікарсько-експертної комісії Головного управління ДСНС України у Вінницькій області

О.Таранова, В.Придатко

T19 Домедична підготовка. Навчальний посібник / О.Таранова, В.Придатко – Вінниця: ФОП Рогальська І.О., 2020. – 160 с.

У навчальному посібнику розглядаються основні завдання, організація та порядок надання домедичної допомоги постраждалому населенню і працівникам служби порятунку при невідкладних станах. Наводяться медико-правові та етичні аспекти надання домедичної допомоги. Розкриваються порядок виявлення факторів, що загрожують життю, їх усунення, принципи оцінки стану постраждалого, порядок проведення оглядів постраждалого та медичного сортування. Описуються принципи надання допомоги при різних станах постраждалих, травматичних ушкодженнях та порядок роботи з медичним обладнанням.

ЗМІСТ

Передмова	4
Розділ 1 Основи анатомії та фізіології людини	6
1.1 Принципи роботи екстреної медичної служби	6
1.2 Правила поведінки на місці події	11
1.3 Загальні поняття про фізіологію та анатомію	13
Розділ 2 Особливості паталогічних порушень, які никають в екстремальних ситуаціях	26
д постраждалого	26
2.2 Підйом та переміщення постраждалих	41
2.3 Дихання, невідкладні дихальні стани	53
2.4 Невідкладні серцево-судинні стани	62
Розділ 3 Невідкладні медичні стани	79
3.1 Травматичні пошкодження	79
3.2 Термічні ураження	122
3.3 Невідкладні медичні стани	132
3.4 Шок	143
3.5 Вікові періоди	147
3.6 Вагітність та пологи	152
Література	159

**Навчання ніколи не вичерпує розум.
(Леонардо да Вінчі)**

П Е Р Е Д М О В А

Швидкий технологічний розвиток різних сфер діяльності людини тягне за собою нанесення великої шкоди навколишньому середовищу, можливість виникнення катаклізмів та катастроф, надзвичайних ситуацій і як наслідок створює небезпеку щонайменше отримання травм, пошкоджень та захворювань, але поряд із цим призводить і до загибелі людей.

Життя і здоров'я людей цілком залежить від діючої в державі системи охорони здоров'я. Система охорони здоров'я, що функціонує на даний час на теренах нашої держави має величезну мережу лікувальних, лікувально-профілактичних закладів із доступною сферою медичної допомоги. До послуг медичного забезпечення є поліклініки, лікарні, диспансери, профілакторії, заклади реалізації медикаментів.

Своєчасне та кваліфіковане надання медичної допомоги є найважливішим елементом збереження життя та здоров'я.

Однак незважаючи на сучасні досягнення медицини в цілому реорганізація швидкої медичної допомоги, її недостатнє фінансування призводить до несвоєчасного прибуття карет до місця події.

Тенденція виконання першочергових дій з рятування постраждалих на місці події підрозділами цивільного захисту має на меті також збереження рятувальниками життя постраждалого до прибуття кваліфікованої медичної допомоги.

Під час виконання дій з надання домедичної допомоги рятувальники повинні використовувати певні базові знання,

діяти швидко і рішуче використовуючи як наявне медичне обладнання так і непристосовані для цього матеріали.

Виконуючи маніпуляції із надання домедичної допомоги кожен рятувальник повинен пам'ятати про:

- забезпечення власної безпеки та безпеки постраждалого;
- правила поведінки із постраждалими в різних ситуаціях;
- порядок виконання домедичної допомоги постраждалому.

Домедична допомога – це невідкладні дії та організаційні заходи, спрямовані на врятування та збереження життя людини у невідкладному стані та мінімізацію наслідків впливу такого стану на її здоров'я, що здійснюються на місці події особами, які не мають медичної освіти, але за своїми службовими обов'язками повинні володіти основними практичними навичками з рятування та збереження життя людини, яка перебуває у невідкладному стані, та відповідно до закону зобов'язані здійснювати такі дії та заходи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації екстреної медичної допомоги: Наказ МОЗ України від 15.01.2014 № 34 : (Електронний ресурс). – Режим доступу: http://old.moz.gov.ua/ua/portal/dn_20140115_0034.html.
2. Про екстрену медичну допомогу: Закон України від 05.07.2012 №5081-VI: (Електронний ресурс). – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5081-17>.
3. Людське тіло : Вільна енциклопедія: (Електронний ресурс). – Режим доступу : <https://uk.wikipedia.org/wiki>.
4. Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах: наказ МОЗ України 16.06.2014 №398: (Електронний ресурс). – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/z0750-14>.
5. Волянський П.Б. Домедична допомога в екстремальних ситуаціях та медичний захист населення в надзвичайних ситуаціях: навчальний посібник / Волянського П.Б., Гринзовського А.М. – Київ : 2018. - 216 с.
6. Олійник П.В. Домедична допомога : навчальний посібник / П.В. Олійник, І.О. Бейзим, Т.Є. Кисіль. – Львів : Сполом, 2004. - 256с.
7. Петриченко Т.В. Перша медична допомога: підручник / Т.В. Петриченко - ВСВ «Медицина» : 2010. - 272 с.
8. Крилюк В.О. Домедична допомога. (алгоритми та маніпуляції) : методичний посібник / Крилюк В.О., Кузьмін В.Ю., Кузьмінський І.В., Цимбалюк Г.Ю., Максименко М.А. – Київ, 2017. – 120 с.
9. Халмурадов Б. Д. Медицина надзвичайних ситуацій : підручник / Б. Д. Халмурадов, П. Б. Волянський - К.: Центр учбової літератури, 2016.-208 с
10. Кровотеча : Вільна енциклопедія : (Електронний ресурс). – Режим доступу : <https://uk.wikipedia.org>. – Назва з екрана.
11. Уніфікований клінічний протокол екстреної медичної допомоги масивна кровотеча з кінцівок : Наказ МОЗ України 21.06.2016 № 612: (Електронний ресурс). – Режим доступу: http://mtd.dec.gov.ua/dodatki/2016_612_ekstrena.
12. Екстрена медична допомога: догоспітальний етап. новий клінічний протокол : наказ МОЗ України 05.06.2019 № 1269 : (Електронний ресурс). – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1269282-19#n17.
13. Уніфікований клінічний протокол екстреної медичної допомоги зовнішня кровотеча з тулуба та шиї : затверджено Наказом МОЗ України 21.06.2016 № 612: (Електронний ресурс). – Режим доступу: http://mtd.dec.gov.ua/2016_612/ekstrena/2016_612_YKPMd_krov_vyzl.pdf.

Навчальний посібник

Домедична підготовка

Автори:

Олена Таранова, Валентин Придатко

Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman. Друк офсет.
Умовн. друк. арк. 9,07
Замовлення № 211

Видавець ФОП Рогальська І.О.
м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 145
тел.: (0432) 43-51-39, 65-80-80
E-mail: dilo_vd@ukr.net
Свідоцтво ДК №3909 від 02.11.2010 р.

Виготовлювач ФОП Рогальська І.О.
м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 145
тел.: (0432) 43-51-39, 65-80-80
E-mail: dilo_vd@ukr.net
Свідоцтво ВОЗ №635744 від 01.03.2010 р.